

STANOVISKO

Habilitačnej komisie na vymenovanie Ing. Tamary Reháčkovej, PhD., za docentku v študijnom odbore 5.1.1 Architektúra a urbanizmus

1. **Meno priezvisko:** Ing. Tamara Reháčková, PhD.
Narodená: 12.6.1965 v Bratislave
Pracovisko: Ústav krajinnej a záhradnej architektúry, FA STU Bratislava

Akademické a vedecké hodnosti: Ing. - 1987
PhD. - 2001
2. **Názov habilitačnej práce:** **Historické záhrady a parky Bratislavy**
3. **Názov habilitačnej prednášky:** **Vegetačné formácie v urbanistickej štruktúre mesta**
4. **Termín a miesto konania obhajoby:** 2.10.2013 po verejnej prednáške na FA STU, miestnosť č. 117
5. **Termín a miesto konania habilitačnej prednášky:** 2.10.2013, 13.00 hod., FA STU, miestnosť č. 117
6. **Habilitačná komisia:**
Predseda :
prof. Ing. arch. Peter Vodrážka, PhD. FA STU, Bratislava
Členovia:
doc. Ing. arch. Václav Kohnmayer, PhD. Prešovská univerzita, Prešov
doc. Ing. arch. Roberta Štepánková, PhD. Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, SPU Nitra
7. **Oponenti:**
prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava
prof. Ing. Ján Supuka, DrSc. Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, SPU Nitra
doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc. Stavebná fakulta, ČVUT, Praha
8. **Stanovisko oponentov habilitačnej práce:**
Všetky tri oponentské posudky sú kladné s odporúčaním vymenovať habilitantku po úspešnej obhajobe za docentku v študijnom odbore 5.1.1. Architektúra a urbanizmus.

prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.

V Bratislave, ale aj na celom území Slovenska, je stav historickej zelene vo veľmi neuspokojivom stave a iba málo z objektov historickej zelene bolo zrekonštruovaných a systematicky sa udržiava. Nízky záujem o problematiku a malé pochopenie pre tento

osobitný druh architektonickej tvorby spôsobil, že mnohé historicky vzácne záhrady a parky boli v nedávnej minulosti úplne zničené.

Cieľom habilitačnej práce je analýza a hodnotenie 30 objektov historickej zelene v Bratislave, z nich dva sú v kategórii mestské verejné parky založené v 18. resp. 19. storočí. Ostatné sú panovnícke, šľachtické, meštianske a kláštorné záhrady, resp. rozsiahle komponované prírodné priestory. Habilitačná práca predstavuje ucelený logicky usporiadaný súbor kapitol, ktoré vychádzajú z už publikovanej monografie autorky, ktorej obsah doplnila vstupným komentárom a stručným záverečným zhrnutím. Autorka sa zamerala na štúdium existujúcich materiálov /texty, historické mapy a iný historický obrazový materiál/ o plochách historickej zelene na území Bratislavy, t.j. uplatnila najmä archívne rešeršné postupy a tiež aj vlastný terénny prieskum. Pre výskum historickej zelene si zvolila vhodnú typológiu sledovaných objektov. Ide o dielo na vysokej odbornej úrovni, ktoré je výsledkom dlhodobého systematického výskumu. Osobitne oceňujem dôsledné citovanie použitých zdrojov v rámci celej práce a pri každej grafickej prílohe.

Na základe posúdenia habilitačnej práce konštatujem, že habilitačná práca Ing. Tamary Reháčkovej, PhD. prináša originálne vedecké výsledky získané v rámci podrobného dlhodobého a systematického výskumu historickej zelene na území Bratislavy. Výsledky práce potvrdzujú, že autorka má bohaté teoretické aj praktické skúsenosti z riešenej problematiky.

prof. Ing. Ján Supuka, DrSc.

Habilitačná práca, ktorá pod rovnomenným názvom vyšla aj knižne v roku 2012, popisuje slávnú minulosť aj súčasný stav 32 objektov historickej záhradnej, parkovej i krajinnej architektúry na území mesta Bratislavy... Dielo habilitantky patrí v poradí k 8. významnému a ucelenému dielu o historických parkoch a záhradách Bratislavy a Slovenska (Lippay 1664, Rapaics 1940, Hoštáľková 1973, Janota, Bagin 1977, Steinhübel 1990, Tomaško 1967, 2004, teraz Reháčková 2012). Je len samozrejmé, že okrem nich bolo vydaných množstvo hodnotných parciálnych príspevkov a dokumentácií. Každé hore citované ucelené dielo malo vysokú hodnotu vo vtedajšom časovom priestore. Dielo súčasnej habilitantky Tamary Reháčkovej považujem za mimoriadne cenné pre objavenie a popis hodnôt historických záhrad a parkov na území Bratislavy. Druhým pozitívnym znakom je znalostný kredit, osobná zanietenosť a húževnatosť autorky vyhľadať, zhodnotiť a spracovať všetky dokumenty do tejto reprezentačnej a hodnotnej podoby. Autorka veľmi efektívne využila archívne diela ako boli medirytiny, veduty, plány, písomné diela.

Uchádzačka v spracovanej práci preukázala vysoký stupeň odborných znalostí a profesnej kompetencie krajinného a záhradného architekta. Má schopnosť analyzovať a hodnotiť nielen historické diela záhradného umenia, ale svojimi aktuálnymi publikáciami hodnotiť a navrhovať aj súčasné trendy priestorovo-kompozičného a funkčného rozvoja a obnovy plôch zelene v sídelnom a krajinnom priestore.

doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc.

Historické záhrady a parky hrajú významnou rolu v prostredí mesta – v jeho urbanistickej štruktúre, v systéme mestskej zelene, v charakteru a prívětivosti jeho verejných prostranství a dílčích architektonických souborů a areálů. Habilitační práce předkládá podrobný a výstižný rozbor jednotlivých typů historické zelene, přičemž se nevyhýbá popisu a interpretaci kompozičních souvislostí a jejich průmětu do navazujících vývojových etap. Text je nejenom odborně hutný a popisný, ale vedle věcnosti a faktografie znázorňuje parabolou vývoje některých zahradních a parkových areálů od jejich počátků, přes období rozkvětu k přeměnám

* originál stanoviska habilitačnej komisie je uložený a k nahliadnutiu na oddelení pre vedu a výskum FA STU v Bratislave. Podpisy sa anonymizujú z dôvodu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

a postupnému zániku. Nejedná se přitom pouze o analýzy jedinečných či cenných zahrad, parků a jejich fragmentů, ale o krajinářsko – architektonický pohled na význam těchto hodnot ve struktuře města.

Autorka se opírá o vlastní výzkum historické zeleně v urbanistické struktuře Bratislavy a čerpá z relevantních archivních zdrojů. Rozsah textových a mapových podkladů a obrazového materiálu je značný a jejich vyhodnocení je velmi cenné. Autorka se opírá o vlastní práci v terénu, která přináší dokumentaci a zhodnocení určité etapy vývoje a stavu historických zahrad, parků a jejich fragmentů v Bratislavě. Autorka se opírá o výsledky práce nejenom badatelské, ale též expertní a tvůrčí.

Z předložené habilitační práce vyplývá, že paní Ing. Tamara Reháčková, PhD. je vyhraněnou vědeckou osobností, disponující širokou odborností na poli krajinářské architektury, se schopností analýzy, hodnocení a interpretace, což prokazuje v uchopení problematiky historických zahrad a parků Bratislavy. Předložena habilitační práce přináší nové poznatky a představuje řešené téma v komplexním pojetí, je zpracována s vysokou odborností a vědeckou erudicí a proto ji doporučují přijmout k dalšímu řízení.

9. Stanovisko habilitačnej komisie k výsledkom pedagogickej, vedecko-výskumnej a odbornej činnosti:

Pedagogický profil:

Ing. Tamara Reháčková, PhD. po ukončení štúdia na Mendelovej univerzite v Brne v roku 1987 v odbore sadovníctvo – krajinárstvo, absolvovala popri praxi externé doktorandské štúdium na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 2010 nastúpila na Fakultu architektúry STU. Jej pedagogické pôsobenie možno rozdeliť na pobyt na Prírodovedeckej fakulte UK v rokoch 1996-2011, kde pôsobila v 8 predmetoch, pričom v troch z nich bola garantom a na pôsobenie na Fakulte architektúry STU na Ústave krajiny a parkovej architektúry, kde pôsobila a pôsobí v 12 predmetoch, z ktorých 5 predmetov zároveň garantuje. Dôležitou súčasťou jej pedagogického pôsobenia je vedenie diplomových prác. Doposiaľ má ukončených 22 diplomantov, z toho 3 na FA STU. V poslednom školskom roku viedla 8 diplomantov. Pôsobí ako členka štátnych komisií pre obhajobu diplomových prác na Fakulte architektúry STU. Z hľadiska napĺňania kvantifikácie východiskových kritérií konštatujeme nadštandardné napĺňanie jednotlivých položiek pedagogickej kvalifikácie.

Vedecký profil:

Vedecký profil habilitantky je zameraný ťažiskovo na oblasť krajinotvorby, historických aspektov vegetácie v urbánnom prostredí. Doposiaľ výskumne riešila 6 vedeckých projektov VEGA a 2 projekty KEGA. Okrem týchto sa podieľala na spracovaní ďalších šiestich vedeckých projektov. K témam spracovávaných vedecko – výskumných projektov sa viaže aj publikačná činnosť habilitantky. Doposiaľ je autorkou, resp. spoluautorkou 3 vedeckých monografií, vydaných v domácich vydavateľstvách, jednej vysokoškolskej učebnice v spoluautorstve, troch kapitol vo vedeckých monografiách. Je spoluautorkou jednej vedeckej práce v zahraničných karentovaných časopisoch a dvoch vedeckých prác v domácich karentovaných časopisoch. Značnú časť jej vedeckej spisby predstavujú vedecké práce v domácich nekarentovaných časopisoch /11/, vedecké práce v zahraničných /4/ a domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch a monografiách /6/. Neoddeliteľnou súčasťou jej vedeckých aktivít sú aktívne účasti na zahraničných /4/ a domácich vedeckých konferenciách /17/. Logickým vyústením bohatej vedeckej spisby je aj množstvo ohlasov a citácií. Z hľadiska napĺňania kvantifikácie východiskových ukazovateľov v oblasti vedecko –

* originál stanoviska habilitačnej komisie je uložený a k nahliadnutiu na oddelení pre vedu a výskum FA STU v Bratislave. Podpisy sa anonymizujú z dôvodu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

výskumnej činnosti môžeme konštatovať plnenie jednotlivých položiek vedeckej kvalifikácie. Podobne môžeme konštatovať aj napĺňanie kritérií v oblasti ohlasov a citácií.

Umelecko-tvorivý profil:

Vzhľadom nato, že po skončení vysokoškolských štúdií habilitantka nastúpila do praxe, logicky významnú časť jej doterajších aktivít predstavuje aj odborná – projekčná činnosť. Medzi vybranými realizovanými dielami habilitantka uvádza 13 diel, ktoré sa svojim obsahom zameriavajú na rekonštrukciu zelene, sadovnícke úpravy, rekultiváciu a revitalizáciu väčších aj komornejších priestorov zelene. Z vybraných projektov vo svojom spise uvádza 8 projektov, ktoré sa svojou obsahovou náplňou orientujú do tej istej odbornej oblasti ako spomínané realizácie. Okrem týchto uvádza v tejto časti habilitačného spisu projekty výsadiieb zelene v poľnohospodárskej krajine /11/, vybrané urbanistické a architektonické štúdie /11/, miestne územné systémy ekologickej stability /MÚSES – 27/ a výstavy, na ktorých sa so svojimi odbornými – projekčnými prácami zúčastnila /4/. Záverom môžeme konštatovať napĺňanie a vysoké prekročenie požadovaných kvantifikačných ukazovateľov v oblasti umelecko – tvorivej kvalifikácie až na jedinú položku Ocenené alebo odmenené architektonicko – urbanistické súťaže, kde namiesto dvoch je dokladovaná len jedna súťaž.

10. Hodnotenie habilitačnej prednášky habilitačnou komisiou:

Predmetom habilitačnej prednášky bola téma Vegetačné formácie v urbanistickej štruktúre mesta . Prednáška mala veľmi dobrú dramaturgiu, dokreslila obraz Ing. Tamary Reháčkovej, PhD. z hľadiska prednesu aktuálnej témy pred širším odborným plénom. Svojim prejavom zaujala plénum, prednes bol plynulý, téma zrozumiteľná. Reakcie habilitantky na položené otázky boli fundované, reagovali presne a na malom priestore dokázali postihnúť jadro otázky, čo presvedčilo komisiu aj prítomných o znalostiach prednášanej problematiky.

11. Hodnotenie obhajoby habilitačnej práce habilitačnou komisiou:

Habilitačná komisia konštatovala schopnosť na relatívne malom časovom priestore postihnúť hlavné tézy habilitačnej práce. Samotná práca mala dobrú skladbu, optimálne vzájomné proporcie jednotlivých častí. Niektoré pripomienky z pléna sa zväčša týkali formálno - lingvistických problémov.(sporne podoby písania mien a priezvisk). Drobné nepresnosti v citácii z archívnych zdrojov nemajú podstatný vplyv na vedeckú úroveň habilitačnej práce.

12. Odporúčanie pre rozhodovanie VaUR FA STU:

Habilitačná komisia v zmysle kritérií FA STU a Vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z. z., po preštudovaní predložených materiálov, na základe posúdenia pedagogického, vedeckého a umelecko-tvorivého profilu, výsledkov habilitačnej práce, úrovne habilitačnej prednášky, na základe kladných oponentských posudkov a úspešnej obhajoby konštatuje, že

Ing. Tamara Reháčková, PhD.
spĺňa podmienky pre vymenovanie za docentku

a odporúča VaUR FA STU jej vymenovanie v študijnom odbore 5.1.1. Architektúra a urbanizmus.

prof. Ing. arch. Peter Vodrážka, PhD.
predseda habilitačnej komisie

* originál stanoviska habilitačnej komisie je uložený a k nahliadnutiu na oddelení pre vedu a výskum FA STU v Bratislave. Podpisy sa anonymizujú z dôvodu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Členovia:

doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, PhD.

doc. Ing. arch. Roberta Štepánková, PhD.

Oponenti:

prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.

prof. Ing. Ján Supuka, DrSc.

doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc.

V Bratislave dňa 2.10.2013